

Zawyżone diety radnych - co robić? Sugestia RIO jest jednoznaczna

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 17, sierpień 2023 18:48

Adrian Pokrywczyński

Odsłony: 1614

Czy jednostka samorządu powinna próbować jakoś odzyskać pieniądze wypłacone radnym na podstawie uchwały, która została uznana za nieważną? Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy uważa, że tak.

Rada miasta uchwaliła nową uchwałę dotyczącą diet dla radnych rady miejskiej oraz zwrotu kosztów podróży. Po jakimś czasie zaskarżył ją prokurator, twierdząc, że jest to akt prawa miejscowego i powinien on znaleźć się w wojewódzkim dzienniku urzędowym. W sumie po prawie półtora roku po jej uchwaleniu wojewódzki sąd administracyjny stwierdził jej nieważność, stwierdzając, że uchwała była aktem prawa miejscowego i powinna zostać opublikowana w dzienniku urzędowym województwa.

Wyrok stwierdzający nieważność aktu ma charakter deklaratoryjny i wywiera skutki *ex tunc*, a więc oznacza, że przedmiotowy akt nie wywoływał skutków prawnych od dnia jego wydania. Stąd pojawiła się wątpliwość czy gmina powinna coś zrobić, by odzyskać pieniądze, które wypłacono radnym w ramach diet w wysokości wyższej niż przewidywała poprzednia uchwała.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy uważa, że tak. W wystąpieniu do burmistrza, który zwrócił się o interpretację sytuacji, argumentuje to dbałością o zasady gospodarowania środkami publicznymi. Zgodnie bowiem z regułą określoną w ustawie o finansach publicznych, wydatki powinny być ponoszone zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Oznacza to, że wydatek musi mieć umocowanie prawne w innych aktach, które regulują zasady ponoszenia tych wydatków. Tymczasem uchwała, która stała się podstawą do wypłacania diet, została usunięta z systemu prawnego, co wywołało skutek jakby nigdy jej nie było. Gmina powinna była ponieść więc wydatki na wypłaty diet radnym w wysokościach wynikających z poprzednio ustalającej to uchwały.

Dlatego zdaniem RIO zasadnym jest podjęcie w takiej sytuacji działań mających na celu zwrot środków wypłaconych na diety dla radnych w części wykraczającej ponad kwoty wynikające z poprzedniej uchwały. Jako początek działań izba sugeruje sformułowanie wniosku do radnych o dobrowolny zwrot zawyżonych kwot.

Wyjaśnienia powyższe znajdują się w wystąpieniu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 26 lipca 2023 r. znak RIO-NR.N-432-16/2023.

Komentarz autora artykułu: RIO nie określiła jednak bezpośrednio co w przypadku, gdy radny odmówi zwrotu kwoty przekraczającej poprzednią wysokość diety. Z wystąpienia wynika jednak przekaz, że gmina powinna dążyć do wyegzekwowania tych środków.